

Oorlog en Vrede

De Week van de Geschiedenis is een jaarlijks terugkerend landelijk evenement. Ieder najaar organiseren honderden musea, archieven en andere culturele instellingen speciale tentoonstellingen en activiteiten rond een steeds wisselend thema. In 2009 is dat Oorlog en Vrede. De Week van de Geschiedenis 2009 vindt plaats van 17 t/m 25 oktober.

Bij oorlog denkt 40 procent van de Nederlanders aan de Tweede Wereldoorlog. Het is de laatste oorlog die op Nederlands grondgebied is uitgevochten. De weggevoerde joden en zigeuners, de omgekomen burgerslachtoffers bij bombardementen, Nederlanders in de interneringskampen in Nederlands-Indië, de heldendaden van de leden van het ondergrondse verzet, de NSB-ers, de hongerwinter, en het uitzinnige moment toen de vrede uitbrak. Het zijn herinneringen die voor altijd deel uitmaken van ons collectieve geheugen. Elk jaar, op 4 en 5 mei, wordt daaraan teruggedacht.

Bekend en onbekend

Wie verder kijkt, komt overal in het Nederlandse verleden gewapende conflicten tegen. Nederland is ontstaan uit oorlog. Na tachtig jaar strijd tegen de Spaanse landsheer maakte de Vrede van Munster in 1648 een einde aan het conflict. Sommige momenten uit de Nederlandse Opstand worden nog altijd herdacht. Zo viert Leiden op 3 oktober het einde van de belegering van de stad door de Spanjaarden in 1574. Alkmaar doet dat op 8 oktober. Van andere gebeurtenissen is niet veel meer bekend dan een jaartal: 1600 de Slag bij Nieuwpoort. Wat die slag precies inhield, weet bijna niemand meer. En wie kent nog de Slag op de Slaak? Veel oorlogen uit de Nederlandse geschiedenis zijn voor het grote publiek volslagen onbekend. De Fries-Hollandse oorlogen, de Loonse oorlog, de Engelse oorlogen, de Paderi-oorlogen: wanneer vonden ze plaats en waarom? Dat geldt ook voor de evenzovele vredesmomenten. Wie weet bijvoorbeeld wanneer de Vrede van Nijmegen werd gesloten? Of wie de enige Nederlander is die ooit de Nobelprijs voor de Vrede heeft gekregen?

Plaatsen van herinnering

Als je door Nederland reist, kom je de geschiedenis van Oorlog en Vrede overal tegen. In Rotterdam ontbreekt het oude historische centrum. Het is platgebombardeerd aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Hoge kantoren en moderne woontorens vormen nu het stadsgezicht. Een landschap als de Mokerheide herinnert aan de slag op 14 april 1574 tussen de Spanjaarden en de Nederlandse opstandelingen.

Den Haag staat bekend als de stad van vrede en recht. In 1899 vond daar de Eerste Internationale Vredesconferentie plaats. In 1913 verrees het Vredespaleis waar internationaal recht wordt gesproken. Voor dit gebouw is de vredesvlam te zien, die eeuwig brandt. Eromheen ligt het 'Wereldvredespad', dat bestaat uit stenen uit 196 landen. Er ligt onder meer een brok uit de Berlijnse Muur en een steen van het Robbeneiland, waar Nelson Mandela jarenlang gevangen zat.

Het verleden tot leven

Vrijheid is voor veel Nederlanders vanzelfsprekend geworden. Nederland heeft al zo lang niet meer te maken gehad met gewapende conflicten, dat Oorlog en Vrede abstracte termen zijn geworden. Alleen de oudste generaties hebben de Tweede Wereldoorlog nog bewust meegemaakt. Oorlog is tegenwoordig iets

Anno
Postbus 11641
2502 AP Den Haag

Bezoekadres:
Koningin Julianaplein 2
Den Haag

T 070 315 40 90
E secretariaat@anno.nl
www.anno.nl

wat in verre landen als Irak en Afghanistan gebeurt. Nederlandse militairen die daar bijdragen aan de Vredesmissies, en medewerkers van internationale humanitaire organisaties ervaren nog dagelijks de ingrijpende gevolgen.

Het verleden laat echter zien hoezeer Oorlog en Vrede ook deel zijn van de Nederlandse realiteit. De samenleving is ervan doordrenkt. De Week van de Geschiedenis brengt de vele herinneringen aan Oorlog en Vrede weer aan de oppervlakte. Musea, archieven en culturele instellingen door het hele land diepen spannende en ontroerende, bekende en onbekende verhalen rond dit thema op. Bijzondere evenementen brengen de gebeurtenissen weer tot leven.